

چرا تاجیکستان به بندر چابهار نیاز دارد؟

به گزارش روز چهارشنبه ایرنا، آسیاپلاس در این گزارش تصریح کرد: کوتاه‌ترین مسیر تاجیکستان به بندر چابهار از خاک افغانستان می‌گذرد، اما به دلیل شرایط سخت سیاسی این کشور، هنوز قلمرو آن به عنوان مسیر ترانزیتی بندر چابهار در نظر گرفته نشده است. در حال حاضر، تاجیکستان از بندرعباس ایران در خلیج فارس برای حمل و نقل ترانزیت برخی کالاها به مناطق دورافتاده‌تر جهان استفاده می‌کند.

کارشناسان آسیاپلاس خاطرنشان کردند که در آینده، بندر چابهار می‌تواند از طریق راه‌آهن در دست ساخت چابهار - زاهدان و خط راه‌آهن شرق شمال - جنوب - قزاقستان - ترکمنستان - ایران به سیستم حمل‌ونقل دریای خزر متصل شود راه‌گذاری که کاملاً فعال عمل کرده است.

بندر چابهار در جنوب شرقی ایران و در خلیج عمان واقع شده است. این بندر تنها بندر اقیانوسی ایران است و از دو بندر مجزا به نام‌های شهید کلانتری و شهید بهشتی تشکیل شده که هر کدام دارای پنج اسکله است. این بندر در ۱۷۰ کیلومتری غرب بندر گوادر پاکستان قرار دارد.

بندر چابهار ظرفیت بالای تجارت در آسیای جنوبی و مرکزی را دارد. کارشناسان می‌گویند چابهار به این کشورهای محصور در خشکی امکان دسترسی به مسیرهای تجاری مبتنی بر دریا را می‌دهد و به عنوان سنگری در برابر تلاش‌های برخی قدرت‌های جهانی برای تسلط بر تجارت در منطقه عمل می‌کند. بنابراین، گسترش تجارت با افغانستان و کشورهای آسیای مرکزی این پتانسیل را دارد که جایگاه ایران را در صحنه بین‌المللی تقویت کند.

سراج‌الدین مهرالدین، وزیر امور خارجه تاجیکستان در دیدار با رئیس‌جمهوری وقت ایران در تهران در ۲ ژوئن ۲۰۱۹ (۱۲ خرداد ۱۳۹۸) همکاری در بندر چابهار در جنوب شرقی ایران را به عنوان یک منطقه تجاری بزرگ بین‌المللی خواستار شد.

در همین حال، یک منبع رسمی در وزارت حمل و نقل تاجیکستان می‌گوید که چهار نکته اصلی به عنوان بخشی از سند چابهار بین ایران و تاجیکستان مورد توافق قرار گرفت: ۱ - ساده‌سازی و هماهنگی رویه‌ها برای ارتقای کارایی و اثربخشی مسیرهای مواصلاتی عبوری از بندر چابهار از نظر زمان، هزینه‌های ترانزیتی و کاهش متقابل عوارض و وسایل نقلیه. ۲ - جذب بار از سایر کشورها به مسیرهای عبوری از بندر چابهار به منظور تسهیل دسترسی به بازارهای منطقه‌ای و جهانی از طریق حمل و نقل دریایی، ریلی و جاده‌ای. ۳ - همکاری در زمینه سرمایه‌گذاری متقابل در اجرای پروژه‌های توسعه زیرساخت حمل و نقل در مسیرهای عبوری بندر چابهار و ۴ - تضمین ایمنی تردد مسافر، جابجایی وسایل نقلیه، انبار بار و حفاظت از محیط زیست مطابق با استانداردهای بین‌المللی.

آسیاپلاس در ادامه گزارش خود نوشت: از طرفین انتظار می‌رود که کمیته راهبری را که مسئولیت هماهنگی و نظارت بر فعالیت‌ها به منظور تأمین و حمایت از همه منابع نهادی، انسانی و لجستیکی بر عهده دارد، تشکیل دهند.

طبق گزارش وزارت حمل و نقل تاجیکستان، این کشور از طریق ازبکستان و ترکمنستان به بندر چابهار در ایران دسترسی پیدا می‌کند.

ایران و تاجیکستان یک روح در دو بدن

از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، تاجیکستان و ایران طبیعتاً از رابطه نزدیک و قوی برخوردار بوده‌اند که به دلیل فارسی‌زبان بودن مردم دو کشور، توسط بیشتر مقامات ایران اغلب به عنوان «یک روح در دو بدن» توصیف شده است.

ایران اولین کشوری بود که در دوشنبه سفارتخانه تأسیس کرد. این کشور همچنین یکی از اولین کشورهایی بود که در سال ۱۹۹۱ تاجیکستان تازه استقلال یافته را به رسمیت شناخت.

در جریان جنگ داخلی در تاجیکستان، ایران پیشنهاد میانجیگری بین دو جناح را داد. در سال ۱۹۹۵، تاجیکستان اولین سفارت خود را در تهران افتتاح کرد که یکی از معدود سفارت های خارج از اتحاد جماهیر شوروی سابق بود. از آن زمان روابط قوی تر شده است، زیرا دو کشور در بخش انرژی با یکدیگر همکاری می کنند و مقامات هر دو کشور از روابط قوی تر حمایت می کنند.

تاجیکستان و ایران به طور سنتی روابط نزدیکی دارند، بسیاری از هویت های فرهنگی، مذهبی و قومی مشترک دارند و ایران حامی اصلی زیرساخت های انرژی آبی در تاجیکستان بوده است.

اگر چه چند سالی روابط دو کشور به خاطر برخی مسائل رو به سردی گرایید اما تاجیکستان از اوایل سال ۲۰۱۹ تلاش برای بهبود روابط خود با جمهوری اسلامی ایران را آغاز کرد و اکنون سردی روابط بین تاجیکستان و ایران به پایان رسیده است.

آیت الله سید ابراهیم رئیسی ۱۷ آبان در سفری به دعوت رسمی امامعلی رحمان همتای تاجیکستانی خود به دوشنبه رفت که در این سفر علاوه بر برگزاری دیدار دوجانبه و نشست هیئت های عالیرتبه دو کشور، ۱۸ سند و تفاهمنامه همکاری و یک بیانیه مشترک نیز میان ایران و تاجیکستان به امضا رسید.

اواخر اردیبهشت ماه سال گذشته، امامعلی رحمان رئیس جمهور تاجیکستان به تهران سفر کرد و در جریان این دیدار ۱۷ قرارداد همکاری امضا شد. این اسناد همکاری های سیاسی، اقتصادی و تجاری بین تهران و دوشنبه، روابط در بخش حمل و نقل، سرمایه گذاری مشترک، فناوری های جدید، مسائل زیست محیطی، بخش انرژی، تعامل ورزشی، همکاری های قضایی، پژوهشی و آموزشی و همچنین صنعت گردشگری را شامل می شود.

